

félóráig. Ekkor megakarta tudni, ha valljon meg értették-e tanítványai, s fölszólít egyet. Nem felel senki . . . Akkor körültekint; hát senki sincs a teremben. Vájdnitzon kívül, ki a lámpával kezében hivatalos komolysággal állt az ajtóban.

— Vájdnitz uram! Mi dolog ez? Hiszen itt nincs senki!

— Én is úgy látom tiszteletes professor uram. A gonoszok bizonyosan lefeküdtek újra.

— De hát miért nem mondta ezt nekem mindjárt? — förmedt reá a tanár.

— Sajnáltam a professor úr szép beszédét megszakítani.

— Maga istentelen ember, engem bizonynyal igen korán vert föl . . . Hivja a kontrát! (Ne tessék kontrás cigányt érteni. Ez az iskolai rend főfő-felügyelője vala, egy vénebb diák személyében.)

— Hány óra domine? — kérdi az érkezőtől.

— Három, tiszteletes professor úr.

— Ejnye, ejnye istentelen embere. Hát hogy mert engem elbolondítani?

— Álmos voltam; nem jól hallottam — menti magát Vájdnitz nagy ártatlanul.

— No, nekem többet Vájdnitzot apparitorrá ne tegyék!

És úgy lön. Vájdnitz megmenekedett az ingenhivataltól.

A kisvárosi iskolát Vájdnitz uram nem sokára nagygyal cserélte föl; de itt sem volt ő jobb a diákné vásznánál. Híre már megelőzte; annyival jobban várták a diákok, annyival kevésbé a polgárok.

Volt néhány rossz élce, melyeket gyakran és rendszeren sikerrel gyakorolt. Egyik, hogy különös szenvedélye telt benne, estvéként a címereket kicserélni s reggel még maga volt az első, ki az árisztokráciai hajlamú ügyvédhez beállított, hogy borotválja meg. Ha ez reá förmedt, kivezette őt a borbélyczimmer elé, mely kapujára vala szegezve. Jobb volt az, midőn bálba kérézgett s a rectorprofessor nem bocsátotta. — De nagyon tánczolhatnám — veté ellen Vájdnitz uram. — Táncolja ki magát odahaza Vájdnitz uram — felelt a tanár. — Jól van: nem tudtam, hogy úgy is lehet — mond Vájdnitz nagy ügyetlenül. A tanári lak szemben esik az iskolával. Vájdnitz bizony hozzá fogott tíz óra tájban s ablakát kinyitva, ugrálni, dalolni és dörömbözni kezdett, asztalról le ágyra fel, hogy az egész épület rengett belé.

A rector fölküldött, hogy nézzék meg, mi-

esoda ellenség ütött be abba a kamarába (így neveztek az iskolai lakszobákat). — Mondja meg domine, hogy jó kedvem van, tánczolok — felel Vájdnitz a fölküldött diáknak. A rectornak nem volt mit tennie; fölizent neki, hogy menjen hát, vigye el a fekete, ha nem lehet nyugodni tőle.

Mint a bálbajárás, úgy a kéredzetlen színházba-menés is tilos dolog vala. Nagy sor volt ez Vájdnitznak, már csak azért is, mert a színészek a jóhangu diákokot ingyen bebocsátották, csak-hogy énekeljen a karban. Azért ha a darab hosszabb volt, gondoskodott, hogy kilencz órakor a vizsgáló esküdt diák eléggé hü alaku bábót találjon az ágyában. Egyszer azonban szerencsétlenségére találkozott a rectorprofessorral. Ejnye, ejnye! Vájdnitz uram! Ugyan hol jár ily későn? — Nincs most késő clarissime professor; jár még más becsületes ember is az utcán. A tanár elhallgatott, de azért Vájdnitz uram meg volt híva következő szombatn a publikába (iskolagyűlésbe.)

— Vájdnitz uram — kezdé szokott komoly méltóságos hangján a rector — maga közelebből csengetés után kinn barangolt. Ez egy bűn. Másodsor színházban volt, tilalom ellenére, ez másik bűn. Megesalta a vizsgáló esküdt diákokat, ez harmadik; a kapu alatt bujván be, rossz példát adott másoknak — ez negyedik? Igazak-e e vádak? . . . — Nem emlékszem én egyetlenegyre sem clarissime professor — mond Vájdnitz impertinens együgyűséggel. — Hiszen én magam láttam kegyelmedet, beszéltem is vele. Bizony én nem emlékszem — felel Vájdnitz, mint fölebb. A tanár boszankodott, de hiában: vádló és bíró egy személyben nem lehetett. Gyűlés után lehivatá magához Vájdnitzot. — Vájdnitz uram, hát nem magával találkoztam én szerdán este az utcán? — De bizony clarissime, én is úgy emlékszem. — Még le is pirongattam. — Arra is emlékszem. — Ne tagadja hát el. — Nem is én, professor úr, eléggé szánom-bánom hibáimat. — No jó, elmehet. Következő gyűlésen újra szőnyegre került az ügy s előidéztek Vájdnitz uram. — Vájdnitz uram nekem mindent töredezten megvallott — mondja a rector az esküdteknek; ez hibáját valamennyire enyhíti. — Én, clarissime professor úr? kérdi Vájdnitz megütődött arczezal — mit vallottam én meg? — No hogy a minapában későn este kinn járt. — Bizony nem emlékszem, hogy megvallottam volna — mond Vájdnitz jámbor arczezal. Ujra nem lehetett elítélni. A rector újra lehivatá; de elébb elbujtatott egy esküdt diákokat a spanyolfal háta mögé. Vájdnitz a kérdésre

hibáját újra bevallotta. — Bujjék elő domine! kiáltá végre a rector s Vájdnitz elhült; most egyszer rókát fogtattak vele. Még pedig maga volt a csukafogta róka.

Még akkor is ugyan megjárta volt, midőn egy virág-kedvelő kisasszonynak, épen egyik tanítványa nénjének titkos imádója lévén, föltette magában, hogy azt május elsejére pompás virágokkal fogja meglepni. Az ígéret ki volt mondva s az eszközökben nem igen lehetett válogatni. Különben is akkoriban a könyv- vagy virágesezés nem tartozott a főbenjáró bűnök közé. Vájdnitz uram is ehhez folyamodott.

Egyszer épen Szénásy Károlylyal megy, midőn egy alház nyitott ablakán benézve, látja, hogy ott meszeléshez készülnek s a virágok le vannak rakva sorjával a padozatra. — Tudod mit — mond pajtásának — nekem virágra van szükségem ha a világ végéről is; azért én itt megkísértem. Én bebecsátkozom; de a lábaimat kinn hagyom s ha jönnek, annálfogva ránts ki az ablakon. Miként szolt, úgy tett... De midőn épen már fölölelte volna a cserepeket, ime! betoppan a házikisasszony a kefeseprüvel, melyet épen porozáshoz hozott s meglátva a virágtolvajt olyan buzgósággal neki esett a Vájdnitz fejének, hogy ez meggyőződhetett róla, hogy nem csak az ő imárottja szereti halálban a virágokat. Szénásy húzta volna, de a nevetés miatt ereje elhagyta. Vájdnitz pedig kétségbe volt esve, mert a kefeseprü, hogy ne sántuljon, folyvást a fejét tapogatta. Bocsásd a lábam! — kiáltja végre Szénásynak. Ezzel beugrik egészen s teszi magát, mintha a szenvedélyes hölgyet megakarná csókolni. Pedig dehogy merte volna; csak ez egyben volt gyáva. Ezzel az ellenfél le volt fegyverezve s ész nélkül retirált az ajtón; ő pedig plezúros fejjel mászott vissza az ablakon.

Ilyen kalandok között tölt le Vájdnitz uram diáki pályája, míg végre valami csendes faluban megürült a fényes (!) mesteri s egyszersmind kántori hivatal, s erre, leginkább talán, hogy élceitől meneküljenek, a tanárok Vájdnitz uramat nevezték ki.

El kellett menni. A batyu nem sokból állott, hamar készen volt vele. Egy vászon tarisznya a vállra, egy derekas ütleg a kézbe s az ujonválasztott kosta úr félrevágott, avult kürtökkelappal kutyagolt az új eldorádó felé. Nem voltak fényes igényei; hamar bele találta magát, hogy: *ha meg nem hal éhen, akkor megél, ha pedig meghal, úgy nem kell aggódnia, hogy miből éljen.* Ily bölcséleti

úton meg is vigasztalta magát s nyugodtan látott dolgához.

Csak egy nem tetszett neki: a harangozás, mely szintén kötelességei közé vala számítva. Tudta, hogy az ilyen megrögzött szokások ellen kapacitáció mit sem ér, azért más módhoz folyamodott. Mindjárt másnap fölment a toronyba s kezdte félreverní a harangot. — Mi az? Merre a tűz? — kezdék kiabálni a hívek alólról. Vájdnitz csak folytatta a munkálkodást. Utoljára a belső emberek fölmentek hozzá a toronyba. Ott találták őt buzgó elmerültségben; erővel kellett megfogni a karját. — Hát hol a tűz kántor uram? — kérdi az egyházfű. — Miféle tűz? — No mert, hogy hát félre veri a harangot. — Nem tudok én semmi tüzről. Hanem csak úgy van az lássa kendtek, hogy én ott a kollégiumban olvasni meg orgonálni, praedikálni is tanultam: de harangozni ez ideig még senki fia sem tanított; most hát azt *tanulatom*, hogy ha reá jön a sor, hát ennek is eleget tehessek. Azzal egész flegmával újra neki esett a harangkötélnek... Hagyja el az Isten szent szerelmére kánt' uram, az egész vidéket fellármázza; inkább majd elvégzi a harangozást egyházfű uram.

Igy már jó volt. Nyugodtan tért vissza lakába.

Meg-megkerülgette őt már néha a szerelem is; de soha se ért az meg még a szavakig sem.

Volt azonban a helybeli tiszteletesnek egy gyönyörű, ibolyaszemű leánykája, de olyan vadóc volt az a lelkem, hogy ha csak látta Vájdnitzot, már szaladt a kertbe s elbujt volna a csalánosba is. Vájdnitz uram sem volt e tekintetben nagy vitéz; de egyszer mégis tervet főzött ki, hogy a kis Rózát megnyerhesse.

A pap iskolavizsgálatra utazott. Vájdnitz uram ilyenkor a papi szolgálatokat is tette, a hívek nagy öröme, kik az ő tüzről pattant szónoklatait az öreg ur könyv nélkül tudott prédikációinál sokkal jobban szerették. Ilyenkor aztán jutalmul a papné ebédre hívta. — Egy szép nyári délutánt választott Vájdnitz a kivitelre s mondhatjuk, tervét igazi lélektani ismerettel főzte ki. Ellopta a kis leány kötökosarából a gombolyagot, azzal kiment a tornácra, hol Rózsikának a konyhából jöve, okvetlen át kellett mennie; aztán a czérna végét jobbjára kötve, a gombolyagot eldobta a földre, hogy az ajtó elé hengeredett. Azzal föl vágta magát a hársfa-kanapéra, mintha elaludt volna s czérnás kezét bedugta feje alá, hogy a státuscsin ne lássék.

A kis leány csakugyan jött. Előbb ki kukkantott, hogy nincs-e ott „Kánturam.“ Mikor aztán látta, hogy alszik, bátrabbá lett s kilépett . . . A gonosz leánykának rögtön szemébe tünt a gombolyag . . . Hogy hagyná azt ott? . . . No hisz majd adna az édes anyja! kezdte fölebb és fölebb gombolyítani s azzal mind közelebb jönni a fülrelő Vájdnitzhoz, ki most hangosan horkolt. Már a kezét érzé Vájdnitz rángattatni, s utána kapott, perczre fogta is a kis leány kezét; midőn a kertből mérges „Rózsika!“ kiáltás hangzott s a fülig pirult kedves gyermek félénk özként szaladt tova . . . A szép álmak egyig eloszoltak.

Nem is kapta meg többé Vájdnitz Rózsikát soha. De megkapta a leány helyett — az anyját.

Ez pedig úgy történt, hogy egy csendes guta a lelkész urat egy délután másvilági ítélőszék elébe szólítá, s a hivek, kik Vájdnitz uramat igen megszerették, megbiztatták, hogy lelkészül választják, ha ősi, kegyes szokás szerint az özvegyet az ekléziával egyetemben elveszi. Hiában az özvegyről is gondoskodni kellett.

Mi volt mit tenni? Reá állott. Lön tehát

Vájdnitz uram az ő ideáljának férje helyett — apja.

Igy él maig is sivár egyformaságban. Leányát férjhez adta azóta.

Hivei szeretik; de ő kevéssé az életet. Legalább arczából ezt látám. Eltűnt a régi élcz, a régi humor.

* * *

Volt idő midőn mindenki tudossá akart lenni s hányszor megesik, hogy a fátum valakit nem hivatás szerinti pályára kényszerít.

Én valahányszor Vájdnitz uram sorsára gondolok, valahányszor szép csengő hangját, férfias énekét hallom; mindannyiszor eszembe jut: Milyen hatalmas színész vált volna belőle kevéssé mostoha körülmények között.

A derék férfiú néha egy-egy kis pohárával vigasztalja árva életét, de az is oly rossz, hogy a falunak törvényt kellett tenni, hogy addig, míg a helybeli bor el nem fogy, nem szabad idegent behozni. Különben nem is fogyna az el soha! . . .

Kucsuk.

Hirhedett pipázók arczképei.

VI. és VII. Csumpa és Durki.

Igen, uraim! Ismétlem és még egyszer mondom: a polgárerény ép oly tiszteletreméltó a kicsinyekben, mint a nagyokban, s mi tanultuk tisztelni azt az ősök pipázó teremeiben szintúgy, mint a szegény doromb-fabrikáló cigány putrijában ott a falu végén.

E két jeles férfiú itt, kiknek neveit a halhatatlan-

ságnak ezennel átadjuk, egymásnak fia és illetőleg apja. Tudnillik, hogy az idősebbik az apa, az ifjabbik a fiú.

Őket nem szülte biboros párnákon édes anyjuk, őket nem nevelték lágy kényelem puha karjain, őket nem jártatták iskolába, ahol minden jóra oktattattattattattattak volna, és mégis — mit teszen a jóra való ösztön? — még is megtanultak pipázni.

Nem volt ugyan dohányjuk soha, mert azt az áldott természet önkényt termi ugyan, hanem az emberek olyan önzők, hogy fontszámra mérik, noha tudják, hogy az milyen jól esnék mind az emberiségnek, mind a cigányságnak, ha azt ingyen lehetne kapni! — de e mostoha körülmény nem riasztá el Csumpát és Durkit nemes meggyőződésük sugallatainak követésétől, nem! az erős akarat és erős gyomor legyőzi az akadályokat, s erős akarat

és erős gyomor kell valóban hozzája, hogy az ember a földesurak pipájából kivert bagót, a szárított krumpli-és meggyfa-levelét, az aszalt bodzahajtást és a fekete ürmöt pipára tömvén, megpipázza.

Ezt cselekvé Csumpa és Durki!

Vala pedig e két jeles férfiúnak csupán csak egy

pipája; mert ámbátor a debreczeni cseréppipának itczéjét árulják egy krajczárért, vannak mégis szivtelen kalmárok, kik ezt az egy krajczárt sem engedik le ember-társaiknak; — hanem e mostoha viszony nem zavará meg a leleményes polgártársakat. Mit cselekvének? Szemközt leguggolának; az apa szájába vette a pipát, a fiú eltátotta a száját; az apa elébb kiszitta maga a füstöt, azután átfúta a fia szájába s ilyenmódon pipáznak ketten egy pipából egyszerre!!!

Uraim, lehet-e megragadóbb példája az emberi leleményességnek, lehet-e buzdítóbb nyilatkozványa a legyőzhetlen szenvedélynek? lehet-e érzékenyebb jelensége az apai és fiui gyöngéd szeretetnek, mint minőt ez elénk rajzolt jelenet mutat, ahol a cigány és fia pipáznak egy pipából.

Azért felhívjuk hazánk regény-, novella-, dráma-, ballada-íróit, hogy e ritka momentumot az életből ne engedjék nyomtalanul eltűnni; használják föl, énekeljék meg, hozzák színpadra, meggyőzván föléle doctor Schwarzert, hogy ha már bennünket a cigányokkal egy kategóriába osztályoz, — tanulja tisztelni a cigányokat, mert sok tudós doctor és encyclopaedia-gereblyész összerakhatná addig az eszét, míg azt fölné vele, mi módon lehet egyszerre egy időben két embernek egy pipából pipázni? vagy is tudományos cifrákkal állítva fel a thésist, hogyan fejthető meg ez a feladat. 1. divisum per 2. aequale 2. — $(\frac{1}{2}=2)$.

Az elhajított kő.

Megharapta a kuvasz a fiút; ez felkap egy követ s utána hajtja. A kő azonban a kutya helyett, a kit megakart ütni, a haragos mostohát találta hába.

— Legalább nem vezett kárba a hajítás, dünyögő megvigasztaltan a kárvallott gyerek.

Milyen tinta kell hát?

Az iskolás gyermekeknek most a könyvárusok külön firkát árulnak, magyar vagy német íráshoz, sőt még réz toll is egyik jobb ehez az íráshoz mint a másikhoz. Egy ily iskolás gyermek beállit egyszer egy gyógyszer-tárba és elkiáltja magát:

— Adjon az úr magyar íráshoz való ténztát

A reclamatió és következményei.

Reclamatió. Uram, uram! én tiz praenumeranst fogtam önnek a tudvalévő könyvre; a határidő már a mult század emlékei közé ment által; most már az előfizetők fognak engem. Hol vannak hát azok az izék?

Szerkesztői cigányposta. N. N. urnak. Mit gorombáskodik velünk az úr? Azt gondolja az úr, hogy nekünk csak úr dolgaival van dolgunk? Minket legédesebb álmunkból vert fel az úr reclamatiója már korán reggel 11 óraker; s ez annyira indulatba hozott bennünket, hogy tovább nem tudtunk aludni, hanem mind valamennyien felkeltünk, s tollakat vévén kezeinkbe, irtuk önnek ezt a levelet: Mi . . . tudtára adjuk ezennel önnek, és az ön districtusába eső jámbor adófizetőinknek, miszerint mi az illető izéket annak idejében *pontosan elexpediáltattuk*; — a kik netalántán nem kapták volna, (a mit elébb hitelesen be kellene bizonyítani) keressék illetményeiket ott, a hol azok elvesztek. És ezentúl egy mukkanás se legyen több! Különbén várhatják önök méltó haragunkat.

Hogyan expediáltattak el az izék?

És hol keresse hát az előfizető az izéket?

Tüzes szerelmi vallomás.

Szerelméről beszélt nagyon Jankó :
Választottját úgy hiták hogy Janka ;
Nem volt ugyan valami szép lyánka ;
De birtoka volt igen sok bankó.

Mondta Jankó, hogy a szive mint ég !
Akár csak egy feneketlen katlan ;
Melyben Janka nagysám szakadatlan
Tüzesithet vasalókat mindég.

A mint mondja, hogy a keble lángol ;
Egyszer csak ki gyullad a kabátja,
Érzi szagát, a füstjét is látja :
Ki gyúlt biz az a szerelmi lángtól.

Hát egy csomag gyufa volt zsebében.
Azt ő addig nyomkodá, dörzsölte,
A szerelmi vallomás hevében,
A míg egyszer lánggra lobbant szépen
S Jankó urfi majd ott égett tőle.

K—s. M—n.

Nagyon is használt.

— Kérem az urat, adjon nekem valamit a mitől az étvágyom megjöjjon, már nem ettem három nap óta — ezzel a panaszzsal rontott be a patikába egy fiatal zsidó. A gyógyszerész adott neki egy pohár ménkü keserü italt. Begyürte.

Harmadnapra ismét megjelenik a patiens, — no az urak ugyan roszat tettek velem.

— Hogy-hogy barátom! talán még se jött meg az étvágya?

— Dehogy nem uram! inkább nagyon is megjött, azóta három annyit is eszem.

— Nohát úgy jól van.

— De nem jól van uram, mert sokba kerül.

Sajátságos vadászat.

Borzi Ábrahám úr nem csak nagy vadász volt, de egyúttal nagy állatszelidítő is. Többi között egy himszarvast és egy hollót annyira szoktatott, hogy azok eljártak vele vadászni, s segítettek neki a nyulat megkeríteni. Ez ha igaz, nagyon szép, de ha nem igaz, még szebb.

Egy színlap a régi jó idökből.

Most akadt a kezünkbe egy színlap 1831-ből, melyben a *debreczeni nemzeti színjászó társaság* hirdeti és szavának is áll: hogy ő Eger városában német nyelven fog egy színművet előadni, melynek czime „Die Feuer probe“ írta Koczabue. — Ez azonban még eddig nem volna elég ok arra, hogy valaki 1838-ban az Üstökös körmei közé kerüljön, hanem a színlap végén jövő igazgatói értesítés teszi meg, melylyel e hatalmas coup d etat igazoltatik: „Kegyess Publicum! Lelkünk teljes tiszta hálaadó Érzéssel. — Nagy Erdemü Jóltevőink kegyess Pártfogása eránt s azt buzgóbban megköszönni nem tudjuk, mintha minden igyekezetünket kettőztetett erővel, sőt életünket is Honnyi Intézet tzéljai siettetésére szenteljük. — E mai, a Német nyeloben járattan *voltunkra nézve*, erőnkön félyül eső Előadással, Nagy Erdemü minden Korban levő tisztelt Nézőink azon részének kívánjuk forró köszönetünket és hálaadásunkat tenni, kik Nemzeti nyelvünkkel alig levén esmeretesekek, azt még is pártfogolják s Játék Színünket kegyessen látogatják. — A mit ezen előadásban erőnk tenni nem enged: azt pótolja ki igyekezetünk. — S ha ne talán találkoznának olyak is — kik gúnnyal vennék e bár nagy fáradságunkal esendő áldozatunkat (most jön a java!) próbáljon hát egy Német Szín Jászó Társaság Magyar nyelven ha csak egy Játék darabot is előadni!?! — örömmel vett ily áldozatot a magyar Jászó Társaságtól mult télen „Kassa!“ — s ugyan akkor éppen ezen mi Jászó Társaságunktól „Debreczen!“ Hazánk egyik főbb — s Magyarosodottabb városa! — Ezen Nemes Városban is — az a gondolat, hogy nem az áldozat fényes voltát, hanem a tiszta szándékot méltóztatnak tekinteni, bátorit, hogy ezen próbatételünk balra magyarázhatása félelme nélkül az egész Nagy Erdemü közönséget alázatossággal meghívni bátorkodunk! (Csakugyan fölséges egy gondolat, hogy „próbáljon hat egy Német Jászó Társaság magyarul játszani, ha tud!“)

Érdekes okirat a mult időkből.

Nem rég egy nevezetes okirat jutott kezünkbe, mely tanuságos világitást vet egykori és mostani viszonyainkra. Ez egy személyes szerződés, melyet *Döbrentey Gábor*, mint Pest megyei *szinigazgató s Szigligeti Eduard*, mint *szinész, ügyelő és szinköltő* kötöttek egymás közt. Hangzik eképen:

„Kötelezvény.”

Én Szigligety Eduard kötelezem magamat a tekintetes Pest Vármegye pártfogása alatt levő budai magyar játékszinhez 1835-beli aprilis elsőjén kezdve 1836-beli martius utoljájáig havonként 40 váltó forintnyi fizetés mellett

1. Minden *segéd mellék kisebb* szerepeket, a mikre leginkább alkalmasnak találtatom, elfogadok. Ha szerepemet *nem tudnám*, BÜNTETÉSEM 30 pengő kr. (a büntetés már pengőben megy, a fizetés váltóban) valamint azért is, ha *statistának*, a mikor s a hova kell, készséggel ki nem állanék (most ez alul a kardalnokok is ki vannak vonva.)

2. *Felügyelő* — *inspiciens* — egész hónapon által annyiszor leszek, a hányszor a sor többek között reám kerülend. melytől magamat ha vonogatnám, BÜNTETÉSEM 2 forint pengőben. Ha vigyázatlanságom miatt valami, a mi játékhoz tartozik, elmaradna, requisitumok helyett nem volnának, instructiók el maradnának, vagy az igazgatókönyv le nem volna írva, mindannyiszor két huszas pengőben legyen BÜNTETÉSEM.

3. (Ez a java!) Ha eredeti szinjáték irásom a közönség előtt kedvet nyerend . . . (no, mi jön most? ki találja ki? tantiémek ugye? aha!) tartozom *fenn irt fizetése* fejében egy esztendő alatt az Igazgatóságnak egy szindarabot *ingyen adni* (!!!) — vagy e helyett *fordítok két darabot*, három — öt felvonásig terjedőt *ingyen* (óh régi jó idők!) — (Tehát azért is BÜNTETÉS jár.)

4. Ha a rendelő által nekem osztott és Igazgatóm által aláirt játékrendben levő szerepemet visszavetném, BÜNTETÉSEM harmincz peng. kr. Ide értetik a *bulletokban* (!!!) leendő *akárm* szerepem is, (mit szoltok ehez drámairók és drámai színészek?) valamint a *kardalokban éneklésem*, ha arra tanittatásom után alkalmas hangom *fejlék ki*. (!)

5. Játzásom napján este a nézők közé semmiféle helyre nem megyek, különben BÜNTETÉSEM egy huszas pengőben.

6. A próbákra ha pontosan nem jelenem meg, mindannyiszor BÜNTETÉSEM tiz krajczár pengőben, ha egész próbáról elmaradok egy pengő forint. Jelenésről elkésésemért 1 pf.

7. *Kimondásomban* a magyar nyelv grammaticai helyességére utasittatásom szerint ügyelek, (de ez már jól van!) a jámbusok (jaj!) trochaeusok (jajaj!!) elszavalásában különösen vigyázok lejtéseikre (óh régi jó idők!) s nem magamtól belé toldott szavakat, hanem a verséit mondom, (veszedelmes régi idők!!) Harmadszori megintés után mindannyiszor MARADJON benn fizetéséből egy huszas pengőben. (De sok szép huszas elkerülné most a Beleznay kertet).

8. Midőn beteg *volnék*.

a) Azonnal orvosi bizonyítványt küldök a rendelőhöz, kinek aláírásával megyen az Igazgatómhoz és a játékszini czédulán kitétetik. Annak elmulasztásáért BÜNTETÉSEM egy pengő forint.

b) Ha betegnek volnék hirdetve s mégis kijárnék, BÜNTETÉSEM 2 pf.

9. Ha rám *sülne* hitelesen, hogy a társaság között egyenlenséget szerzek, áskálodással, társaim becsméréssel, előszöri BÜNTETÉSEM 10 pf. másodszeri 20 pf. legyen, harmadszor nyomban elküldessem.

10. Tek. Pest Vgye. játékszini küldöttsége végzéseit tisztelettel fogadom. *Visszapatogásomért* mindannyiszor LEHUZASSEK fizetéséből 5 pf.

11. Életem módja s társalkodásom az Intézet és társaság becsületét fogja czélozni. Különben BÜNTETÉSEM először 5 aztán 10 pf. és *igy tovább*.

(Ennyi büntetés, fogadás, criminalis megkötés után következik az igazgató végszava).

És én Döbrentei Gábor etcaetera, etcaetera, e feltételek alatt *megigérem* (nem „kötelezem,” hanem csak „igérem”) Szigligety Eduard urnak havonként a 40 for. vál. czéd. kifizetését.

Signatum stb

(Ilyen hatalmas buzdítások és pártfogások mellett szerezték a régi jó színészeket és drámairókat!!)

Tyúkkal, kaláceszal

A napokban a Hirmondó szerkesztőjénél egy levelet olvastam, melyben egy becsületes nagy-kanizsai asztalosmester panasolja, hogy nem küldhet többet tizenhárom előfizetőnél, mert a mint az aláírási ívvel kezében kimenne vasárnap délután a piacra, hogy majd ott az érdeemes polgártársakat összeszedje, hát ime a tulsó utczaról jön egy másik aláírásgyűjtő, egyik kezében a Hirmondó programját, a másikban pedig „három pár csirkét” emelvén magasra, s hangosan hirdetvén az érdeemes publicumnak, hogy a ki rögtön előfizet a Hirmondóra, azt ő *ma estére szívesen látja magánál paprikás csirkére*; a mint hogy valósággal össze is szedett harmincznégy előfizetőt s meg is traktálta őket emberül. De már így csakugyan nem concurrálhatunk a Hirmondóval; mert a mig a mi gyűjtőink csak elevenen kínálgatják a Kakast, addig az övéi practice paprikásan adják fel az aláíróknak.

Ismerős asszonyság.

Meglátott egy uri asszonyság, ismerősénél hol látogatni volt, egy olajfestményt, mely Luther Márton nejét ábrázolta, s megkérdezte, hogy kicsoda azon asszony? Luther Márton felesége, lón rá a válasz.

Az asszonyság pikántul összehuzta ajkait s csak úgy félvállról monda: „A neve olyan ismerős előttem, de személyesen nincs szerencsém ismerni.”

Mi baj.

Úr. Min marakosznak ezek a malaczkok olyan nagyon béresné?

Béresné. Hát hogy ne marakodnának? mikor a szakácsné a moslák között három disznónak a számára csak egy ezüst hanalat öntött ki.

Műfordítás.

1. Egy ultra szittyá uriembernek, ki a germányelv cultiválása körül, szörnyű érdemet szerezhetett magának, ki a keresztlevelet Kreuzbrief-nek titulálta, Bécs egyik kávéházában, unalomüző pipázhatnékja levén, a körülötte ácsorgó pinczért ilyenformán értesíté kívánsága felől: *Zi, geben zimir ajne Pfajfe. ikh will pfajfen.*

2. Ugyancsak ezzel történt, hogy a vendéglőben, a mint *Sexzarder-t* rendele, nem kis csodálkozására, félórai várakozás után hat keményre főtt tojást hoztak. A jámbor pinczér *Sechs hart' Eier*-nek értette.

Vörösmarty az angol szentek között!

A napokban akadt kezünkbe egy angol naptár, melyben a hét minden napjára a szokott szent nevek és ünnepek közé egy-egy nemzeti ünnep, vagy egy világhírű nagy név van sorozva. Ezek között áll a mi Vörösmartyunk is, november 19-én. A vasárnapok főünnepek, mindenszentek, szent Márton, Leonhárd, Kelemen, András meg vannak hagyva helyeiken, közöttük állanak Louth püspök, Vilmos király, Hough püspök, Edmund király, Beccaria — és Vörösmarty, a kinek a nevéhez pedig külön betűket kelle öntetni a nyomdásznak, mert az angol alpha-betben nincs két pontos ő. Lám az angolok mennyire becsülik a magyar költőt! Még megérhetjük hogy valaki ezt a nevet fogja választani a fiának, s milyen szépen fog hangzani „lord Vörösmarty Rochester, lord Vörösmarty Ellenborough!“ s miért ne tehetné?

Rébusz.

A tizenötödik számbeli rébusz megfejtése.

„Apropo.“

Szerkesztői sub rosa.

T. cz. előfizetőinkhez! Jövő évtől kezdve lapjaink is bélyeg alá jönnek, minden számra jön egy új krajczáros bélyeg. Ámbátor ez nekünk minden példánynál ötvenkét krajczár veszteséget okoz esztendőn át, lapunk árát még sem emeljük fel, hanem megtartjuk a lap megindításakor kimondott szavunkat, a közönség nagyobb részvételeben remélve kárpótlást. ■■■

Az Üstökös szerkesztő-tulajdonosa.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: **Jókai Mór.**
Lakása: Magyar-utca 21. szám.

Nyomatott Landerer és Heckenastnál Pesten
(Egyetem-utca 4. sz.)